

ZPRAVODAJ Č. 4

ZIMA 2011

REGIONÁLNÍ FOLKLOR DO ŠKOLY

NÁRODNÍ
ÚSTAV
LIDOVÉ
KULTURY

Zpravodaj 4

Vánoce 2011

Milí přátelé,

pozdravujeme vás v adventním čase a přejeme vám radostné Vánoce a rodinnou pohodu. Dětem navíc přejeme, aby pod stromečkem našly to, co si nejvíc přejí. Aby měly nejen radost z dárků, které dostanou, ale i z toho, že se jim podařilo dobře vymyšleným dárkem udělat radost těm, koho mají rádi.

Za redakci A. Sch. + M. M.

I. Aktuálně

Pro náš projekt Tady jsme doma – Regionální folklor do školy se nám podařilo získat pětiletý grant. Ve prospěch naší společné práce je to určitě přínos. Doufáme totiž, že se nám podaří připravit i uskutečnit např. setkání účastníků našeho Projektu. Samozřejmě pro radost, ale i proto, abychom si o své práci popovídali.

II. Co zajímavého proběhlo

Na MFF ve Strážnici se tentokrát připravují děti z **Krmelína**.

Paní učitelka Yvona Voráčová sestavila zajímavý celoroční plán tak, že jednotlivé naukové oblasti zařadila do konkrétních vyučovacích předmětů. Děti sestavily plán obce na základě vycházky po jejích zajímavostech. Také si povídaly s místní kronikářkou o obci i o tom, jak se lidé dříve oblékali. Od babiček získávaly recepty a dokonce se jim podařilo najít ručně psanou kuchařku z roku 1920.

Prachatičtí, u nichž je v Projektu zapojeno několik tříd, pracují velmi plánovitě tak, že každý postupný ročník má konkrétní úkoly. *Děk za to patří paní uč. R. Vincikové.* Témata se tedy v dalších postupných ročnících neopakují, ale navazují. Třetíáci začínají pekařinou. Nejen si povídají o řemesle, pečou místní obřadní pečivo-mětiny, ale také se naučí píseň a tanec se stejnou tematikou. Čtvrtáci také pekli, ale věnovali se martinskému a kateřinskému období, takže pekli martinské rohlíky. Projektový den věnovali Rožmberskému roku. Pátáci se věnují oblečení. Nejprve si o tom povídali v domě seniorů a pak srovnávali s tím, co se dozvěděli od svých babiček. V 5.A udělali obrazovou prezentaci toho, co zajímavého na starých fotografiích vypátrali. *Děk paní uč. A. Bískové.* Na závěr si vyprávěli o lidovém kroji, který se na Prachaticku nosil. *Děkujeme všem paní učitelkám za jejich nápaditou a obětavou práci na všech uvedených projektech.*

Řevničtí nám napsali: „Na první listopadový den jsme připravili prezentaci projektu Tady jsme doma pro rodiče a veřejnost. Zatančili jsme a zazpívali písně z našeho regionu, ale také ty, které jsme se naučili ve Strážnici. Jednotlivé děti představily každý určitou část celoroční práce na Projektu a popsaly vystavené fotografie z činnosti. Pro hosty jsme připravili pohoštění, každá skupinka vyráběla svoji pomazánku.“ *(Dodávám: Slavnosti jsem se zúčastnila. Ocenila jsem výbornou atmosféru, kterou se podařilo paní učitelce L. Chroustové i dětem vytvořit. Také ohlas u rodičů i ostatních přítomných / např. pan starosta, místní kronikář, paní ředitelka školy a další/ ocenili děti potleskem i slovem. A.Sch.)*

A Prachatičtí neusnuli na vavřínech, jak dokazují vlastnoručně vyrobení čerti, které letos k Mikuláši vyrobili.

Mělník: Je nejstarším účastníkem našeho Projektu. Což neznamená, že děti jsou nejstarší, ale třída se svojí paní učitelkou do Projektu vstoupila jako první. Letos se věnují mlynářství. Paní učitelka Radka Čermáková na téma mlynářství vytvořila pracovní listy, takže jsme se dověděli, že v okolí Mělníka bylo 22 mlýnů. „*Velice se to hodí i k tématu voda. Děti hledají říkanky, hádanky, písničky. Naučili jsme se mlynářskou písničku a hrajeme hru Na vodníka.*“ V adventním čase vyrábějí svíčky z včelího vosku a vystřihovaná přáníčka.

Mateřské školy mají v našem projektu zatím jediného zástupce. Je jím **MŠ Semínko** z Prahy Hostivaře. V tématu Dary podzimu si děti samy vykopaly brambory a z nich připravovaly s paní učitelkou Kateřinou Schreiberovou bramborové placky - loupaly, strouhaly, míchaly. V prosinci připravili vystoupení v místním kostele, a tak zahájili spolupráci s místní farností.

Naše řady letos rozšířila **2. třída ZŠ v Českém Těšíně - Svibicích, Pod Zvonek 1835**.
Třídní učitelka je Mgr. Karin Dudová, email: dudova@podzvonek.cz. *Vítáme vás!*

Naše prosba směřuje k paní učitelkám:

Pokud byste našly čas a zeptaly se dětí, co se jim z projektu v loňském roce nejvíc líbilo a děti nám také napsaly, či nakreslily, už teď tomu tleskáme. Záleží nám na odezvě projektu, na pocitech. Tuto prosbu opakujeme, poprvé jsme ji otiskli ve Zpravodaji 3.

III. Čím se můžete inspirovat

České Vánoce

Tradice, která je spojena s oslavou Vánoc v naší zemi je považována za kulturní fenomén. Je tomu tak nejen proto, že se v ní prolínají rituály z doby předkřesťanské s křesťanskými, ale zejména proto, že existuje písemný doklad z roku 1366 o tom, jak slavili Vánoce naši předkové. Nikde v Evropě se nic podobného nezachovalo. Pojednání napsal Jan z Holešova, učený benediktin z doby Karla IV. Když porovnáte jeho slova s dnešní tradicí, zjistíte, že většinu starobyklých zvyků děláme dosud.

Posuďte sami:

„První zvyk je ten, že se věrní křesťané na Štědrý den, tj. před narozením Ježíše Krista, postí.

Druhý zvyk je ten, že žádný hospodář není tak chudý, aby své rodině nevystrojil ten den štědou večeří. Štědrost se týká jídla i světla a obrací se nejen k lidem, ale i k dobytčatům.

Třetí zvyk je ten, že v předvečer narození Páně si lidé posílají „štědrého večera“, tj. dárek.

Čtvrtý zvyk je ten, že na Štědrý den lidé pečou a na stůl dávají velký bílý chléb zvaný vánočka.

Pátý zvyk je ten, že na stůl také kladou a více požívají nejrůznější ovoce.

Šestý zvyk je ten, že žáci koledují.

Sedmý zvyk je ten, že stůl pokrývají bílým ubrusem a pod stůl kladou slámu.“

Přejeme vám, aby se vám podařilo prožít krásné Vánoce v duchu těchto tradic.

Připomínáme, že také o Vánocích se brala voda z potoka pro zdraví, krásu. Děvečka jí na Boží hod vykropila jizbu a chlív a sama se nezapomněla vodou umýt. Podobně se dělo na Tři krále, této vodě se říkalo „jordánka“.

IV. Něco pro radost na závěr

Co vám popřát pěkného

aby ten život byl snazší

laskavá slova jsou vrabečci

ptáčkové drobní a plaší

Jan Skácel

